

Datum: 14/09/2023

Adviezen Netwerk tegen Armoede t.a.v. 'Wijzigingsdecreet over vrijetijdsparticipatie van kansengroepen' binnen decreet 'Digitale transformatie in de cultuursector':

Het is een goede zaak dat 'het expertisecentrum vrijetijdsparticipatie van kansengroepen in Cultuur, Jeugd, en Sport' gelinkt wordt aan Publiq/de UiTPAS. Op deze manier hopen wij dat UiTPAS-gemeenten in de toekomst nog beter zullen inzetten op toeleiding en het wegwerken van verschillende participatiedrempels.

In de teksten van het wijzigingsdecreet staat dat de strategische opdracht van Publiq nl. 'het opzetten van financiële kortingsystemen' geschrapt wordt en het accent gelegd wordt op 'informatie- en communicatietechnologie'. Toch willen wij erop wijzen dat het financiële kortingsysteem een belangrijk onderdeel van Publiq's strategische opdracht moet blijven. We zouden het goed vinden dat **Publiq's strategische opdracht rond vrijetijdsparticipatie driedelig** wordt opgevat en dat dit duidelijk wordt omschreven binnen het decreet als volgt:

- (1) het Uitbouwen van een breed informatie- en communicatiesysteem (zowel online als offline);
- (2) Waarborgen van 80% korting op het volledige (lokale en bovenlokale) vrijetijdsaanbod voor mensen in armoede;
- (3) Inzetten op aanvullende strategieën voor het toegankelijker maken van het volledige Vlaamse vrijetijdsaanbod voor kansengroepen. (cf. de taken van het expertisecentrum voor vrijetijdsparticipatie van kansengroepen).

Adviezen over de driedelige strategische opdracht:

- (1) Het uitbouwen van een breed informatie- en communicatiesysteem (online én offline)
  - (a) Implementeer in de beheersovereenkomst met Publiq de opmaak van toegankelijke afdrubbare brochures voor elke UiTPASregio:
    - Communicatie is Publiq's expertise maar moet breder zijn dan enkel het online aanbod. Het zou goed zijn dat de voordelen van de digitalisering gebruikt worden om op de website van elke UiTPASregio toegankelijke afdrubbare brochures aan te bieden die sociale partners/armoedeverenigingen kunnen gebruiken. Veel armoedeverenigingen nemen nu kostbare tijd op om de UiTPAS-communicatie toegankelijker te maken. Sommige verenigingen krijgen daar middelen voor (zie onderstaande good practice) maar anderen niet. Het zou goed zijn dat deze taak in de toekomst helemaal door Publiq/gemeentebesturen wordt opgenomen, zodat sociale organisaties deze kunnen gebruiken voor toeleiding.
    - Good Practice: Vierdewereldgroep Mensen voor Mensen Aalst heeft een convenant met de stad Aalst waarin het opmaken van een toegankelijke UiTPASbrochure werd opgenomen als een belangrijk onderdeel van toeleiding van gezinnen in armoede naar het vrijetijdsaanbod.

TONEEL, CIRCUS & COMEDY		
Oktober 2020		
Datum	Wat?	Waar?
Zondag 25 oktober, 15u	FAMILIE: Piv Huvlur - De allereerste keer (+8 jaar) Ik wil het zelf doen! In deze voorstelling beleef je Piv's eigen groei naar zelfstandigheid, de mislukkingen, de onverwachte wendingen, de gênante situaties, de overwinningen, de trauma's... Ze werken herkenning of ontspanning op naar jouw allereerste keer of die van je kinderen! Prijs? 1,50 euro met UiTPAS aan kantsentatief	
Vrijdag 30 oktober, 19u15	THEATER: Het Nieuwstedelijk - Geel Hesje Een zeer goed onthaald theaterstuk over de gele hesjes en hun strijd voor erkenning en verbetering van hun situatie. Met veel muziek. Prijs? 1,50 euro met UiTPAS aan kantsentatief OPGELET: inschrijven vóór 19 oktober in de Vierde wereldgroep Aalst	

illustratie toegankelijke brochure

- (b) Stimuleer vanuit Vlaanderen dat in lokale subsidiereglementen frequent contact tussen de UiTPAS-coördinator en lokale sociale partners geïmplementeerd wordt
- Het is een enorme meerwaarde wanneer UiTPAS-coördinatoren regelmatig langskomen bij sociale partners/verenigingen waar mensen in armoede het woord nemen.

Good practice: Soma heeft een heel goed contact met de regionale UiTPAS-coördinator. Deze komt maandelijks langs waardoor zowel inhoudelijke als digitale/praktische moeilijkheden en mogelijkheden rond de UiTPAS besproken en opgevolgd kunnen worden.

- (c) Bouw structureel voldoende infosessies over de UiTPAS in aan vrijwilligers/personeel binnen verschillende organisaties/ontmoetingsplaatsen met toegang tot computers en koppel dit aan de subsidies voor openbare bibliotheken, digipunten,...

- Openbare bibliotheken en digipunten zijn voorbeelden van plaatsen waar mensen laagdrempelig computers kunnen gebruiken, vaak gevestigd in lokale dienstencentra. Het zou goed zijn dat de plaatselijke medewerkers het systeem van de UiTPAS goed kennen zodat ze gebruikers van deze diensten beter kunnen ondersteunen.

(2) Waarborgen van 80% korting op het volledige (lokale en bovenlokale) vrijetijdsaanbod voor mensen in armoede

- De UiTPAS met kantsentatief zorgt ervoor dat mensen in armoede minstens 80% korting krijgen voor vrijetijdsactiviteiten. Dit gebeurt via een solidair kortingssysteem waarbij zowel de overheid 40%, de vrijetijdsaanbieder 40%, als mensen met een UiTPAS aan kantsentatief (meestal op basis van Verhoogde Tegemoetkoming) 20% een aandeel van de kostprijs betalen. We merken dat de 80% korting in bepaalde gemeenten onder druk staat en **hopen dat de Vlaamse overheid en Publiq er blijven op toezien dat over de 80% korting niet te onderhandelen is, aangezien dit de kern van de UiTPAS is.**

Enkele **strategieën** die ervoor kunnen zorgen dat een kantsentatief van 80% binnen de UiTPAS gewaarborgd wordt:

- **Vlaanderen subsidieert de lokale besturen/referentieregio's voor het stimuleren van vrijetijdsparticipatie via een trekkingsrecht.** Dit trekkingsrecht omvat het uitbouwen van lokale/intergemeentelijke netwerken vrijetijdsparticipatie, op voorwaarde van een goedgekeurde afsprakennota. In deze lokale/intergemeentelijke netwerken bepalen het OCMW, sportdienst, jeugddienst, cultuurdienst en vertegenwoordigers van mensen in armoede, gezamenlijke doelstellingen en hoe de middelen (trekkingsrecht) worden ingezet. Dit trekkingsrecht en Vlaamse financiering voor vrijetijdsparticipatie van

- kansengroepen **moet geormerkt blijven** om het recht op vrijetijdsparticipatie van gezinnen in armoede te garanderen.
- Een **lokaal/intergemeentelijk budget** moet besteed worden aan vrijetijdsaanbieders (sportclubs/cultuurhuizen) waar meer dan 5-10% van de leden/klanten aan kansentarief participeert. Voor bijkomende leden/klanten zal een hoger bedrag of de volledige korting tot 80% door het lokale stadsbestuur gefinancierd worden (in plaats van de solidaire kortingsdeling van 40% overheid, 40% vrijetijdsaanbieder). Dit zorgt ervoor dat **vrijetijdsaanbieders die het goed doen op vlak van het bereiken van kansengroepen gestimuleerd worden**, in plaats van slachtoffer zijn van hun eigen succes.
  - Een **bovenlokaal budget** voorzien voor het aandeel van 40% korting bij alle vrijetijdsaanbieders in Vlaanderen en Brussel te vrijwaren om deel te nemen aan het bovenlokaal vrijetijdsaanbod. We vinden het ook een goede zaak dat het bovenlokaal aanbod van **VRIJUIT** wordt toegevoegd aan de UiTPAS. Idealiter zal dit in de toekomst één systeem worden. Voor het bovenlokaal aanbod is het essentieel om ook structureel middelen in te blijven zetten voor mobiliteit en de **bereikbaarheid** van activiteiten voor kansengroepen.

(3) Inzetten op aanvullende strategieën voor het toegankelijker maken van het volledige Vlaamse vrijetijdsaanbod voor kansengroepen.

Het volledige Vlaamse vrijetijdsaanbod **toegankelijker** en **inclusiever** maken is een **gedeelde verantwoordelijkheid**. Zowel de Vlaamse als lokale overheid, vrijetijdsaanbieders, en sociale organisaties die kansengroepen toeleiden naar vrije tijd moeten een engagement opnemen en daarin ondersteund worden.

Zorg voor structureel ingebouwde ervaringsdeskundigheid bij het 'expertisecentrum voor vrijetijdsparticipatie van kansengroepen in cultuur, jeugd en sport'.

Als het gaat over bewustwording over armoede en drempels naar vrije tijd bij kansengroepen is het essentieel om te vertrekken vanuit ervaringskennis. Dat gaat onder meer over het aanwerven van (opgeleide) ervaringsdeskundigen binnen het expertisecentrum voor vrijetijdsparticipatie van kansengroepen. **Ook moedigt het NtA het expertisecentrum aan om hierin maximale samenwerkingen met lokale sociale partners aan te gaan, o.m. voor het uitwerken van vormingen en intervisies op maat van (regionale) vrijetijdsaanbieders.** Het is van belang dat die lokale sociale partners voldoende vergoed worden voor deze samenwerking/intervisieprojecten waarbij zij betrokken worden. We zijn ervan overtuigd dat die samenwerking ervoor zorgt dat vrijetijdsaanbieders ook in de toekomst makkelijker hun weg vinden naar sociale organisaties/ buurtwerkingen, wat het succes m.b.t. de ultieme doelstelling 'het inclusiever en toegankelijker maken van het aanbod' enorm verhoogt.

Good practice: in het kader van het wegnemen van drempels ifv vrijetijdsparticipatie werd o.m. een vormingstraject tot 'UiTPAScoach voor aanbieders' (een vrijwilliger binnen een cultuur-, sport- of vrijetijdsvereniging die specifiek die taak opneemt) uitgewerkt door Vierdewereldgroep Mensen voor Mensen Aalst. Dit werd mee opgenomen in hun convenant met de Stad Aalst. Op deze manier is het structureel ingebouwd en zorgt het voor **duurzame** samenwerkingen tussen vrijetijdsaanbieders en armoedeverenigingen.

Laatste advies 'decreet': Wijzig de naam van het decreet in: 'decreet ter bevordering van digitale transformatie in de cultuur- en vrijetijdssector met specifieke aandacht voor participatie van kansengroepen'

De naam van het decreet 'digitale transformatie in de cultuursector' doet afbreuk aan een kerntaak die dit decreet beoogt, namelijk het inclusiever en toegankelijker maken van het Vlaamse vrijetijdsaanbod voor kansengroepen.